

Nastroje na rynku pracy w pierwszej połowie września

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Sytuacja w zakładach pracy.....	1
Oceny	1
Przewidywania.....	3
 Poczucie zagrożenia bezrobociem.....	 6
 Sytuacja na lokalnych rynkach pracy.....	 8

Centrum Badania Opinii Społecznej od prawie 30 lat regularnie bada kwestie związane z rynkiem pracy w Polsce. Osoby pracujące zarobkowo pytamy o ocenę obecnej sytuacji w ich zakładach pracy oraz o ich przewidywania dotyczące tego, jak będzie się ona kształtować w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy. Badamy też ich poczucie zagrożenia bezrobociem i pewności utrzymania obecnej pracy. O opinię na temat sytuacji na lokalnych rynkach pracy prosimy wszystkich dorosłych respondentów. Ze względu na trwający stan epidemii wrześniey sondaż z serii „Aktualne problemy i wydarzenia” przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode¹.

SYTUACJA W ZAKŁADACH PRACY

Oceny

W pierwszej połowie września większość (57,4%) pracujących zarobkowo obecną sytuację w swoich zakładach pracy oceniła pozytywnie, przy czym najwięcej badanych (47,6%) określiło ją jako po prostu dobrą, a tylko niespełna jedna dziesiąta (9,8%) uznała ją za bardzo dobrą. Ponad jedna czwarta pracujących (27,1%) określiła sytuację w swoim miejscu pracy jako „ani dobrą, ani złą”, natomiast 10,8% respondentów oceniło, że sytuacja ta jest zła, jednak tylko 1,5% uznało ją za bardzo złą, a 9,3% – za po prostu złą. Blisko co dwudziesty (4,8%) pytany nie potrafił zająć stanowiska w tej kwestii.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (376) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

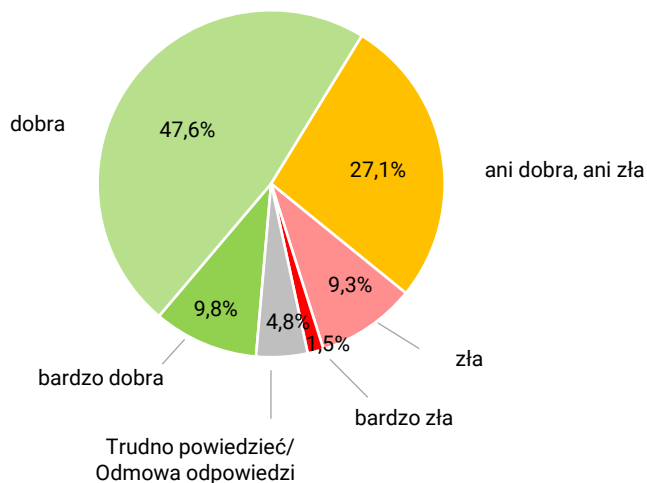
- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 6 do 16 września 2021 roku na próbie liczącej 1218 osób (w tym: 62,4% metodą CAPI, 25,0% – CATI i 12,6% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=669)



W pierwszej połowie września w porównaniu z drugą połową sierpnia² minimalnie (o 1 punkt procentowy) przybyło pracujących zarobkowo oceniających aktualną sytuację w swoich zakładach pracy jednoznacznie pozytywnie, a odsetek osób określających ją jednoznacznie negatywnie nie zmienił się. Jednocześnie ubyło badanych oceniających ją jako „ani dobrą, ani złą” (spadek o 4 punkty procentowe), a przybyło niepotrafiących określić się w tej kwestii (wzrost o 2 punkty procentowe).

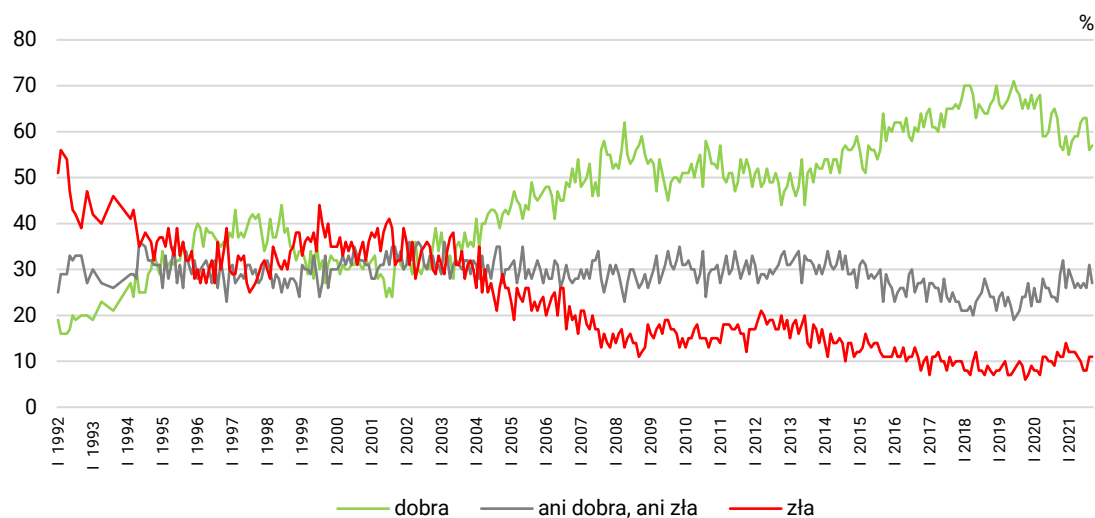
TABELA 1

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:	Wskazania respondentów pracujących zarobkowo* według terminów badań														
	2020					2021									
	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	N*	626	619	578	566	549	623	650	636	620	639	685	649	642	669
	w procentach														
– dobra	65	63	57	56	59	55	58	59	59	62	63	63	56	57	
– ani dobra, ani zła	24	23	29	32	26	30	28	26	27	26	27	26	31	27	
– zła	9	12	11	11	14	12	12	12	11	10	8	8	11	11	
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	2	2	3	1	1	3	2	3	3	2	2	3	3	5	

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

² Zob. komunikat CBOS „Nastroje na rynku pracy w drugiej dekadzie sierpnia”, wrzesień 2021 (oprac. B. Badora).

RYS. 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?*
Czy jest ona:



* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo. Pominęto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

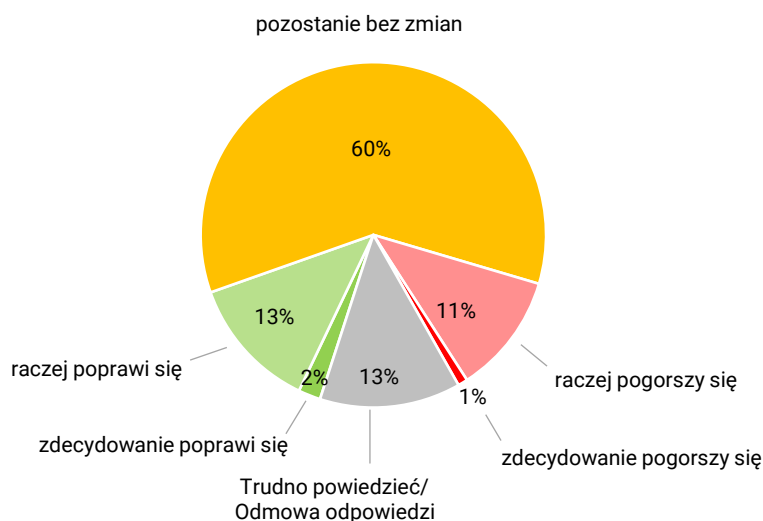
Oceny aktualnej sytuacji w zakładach pracy wyraźnie różnicuje sektor własności (zob. tabelę aneksową 1). Tak jak w poprzednich miesiącach najmniej opinii pozytywnych wyrażają w tym względzie osoby pracujące w indywidualnych gospodarstwach rolnych (30%), w tym także ich właściciele (34%). Jednocześnie co piąty (20%) pracujący w prywatnym gospodarstwie rolnym uważa, że aktualna sytuacja w jego miejscu pracy jest zła. Tylko nieco rzadziej aktualną sytuację w zakładzie pracy negatywnie oceniają pracownicy instytucji, urzędów lub zakładów całkowicie państwowych, samorządowych lub publicznych, w tym także jednoosobowych spółek Skarbu Państwa (19%), a jednocześnie na tle pozostałych pracujących poza prywatnym rolnictwem znacznie rzadziej oceniają ją pozytywnie (54%).

Przewidywania

W pierwszej połowie września, podobnie jak w poprzednich miesiącach, większość (60%) pracujących zarobkowo przewidywała, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich zakładach pracy nie zmieni się. Pozostali nieco częściej spodziewali się poprawy niż pogorszenia (15% wobec 12%). Zbliżona grupa (13%) nie potrafiła ocenić, jak w ciągu najbliższego roku będzie wyglądała sytuacja w ich miejscu pracy. Warto też dodać, iż nawet badani spodziewający się w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy poprawy lub pogorszenia sytuacji w swoim zakładzie pracy na ogół nie oczekiwali istotnych zmian (2% mówiło o zdecydowanej poprawie, a 1% o zdecydowanym pogorszeniu).

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=669)



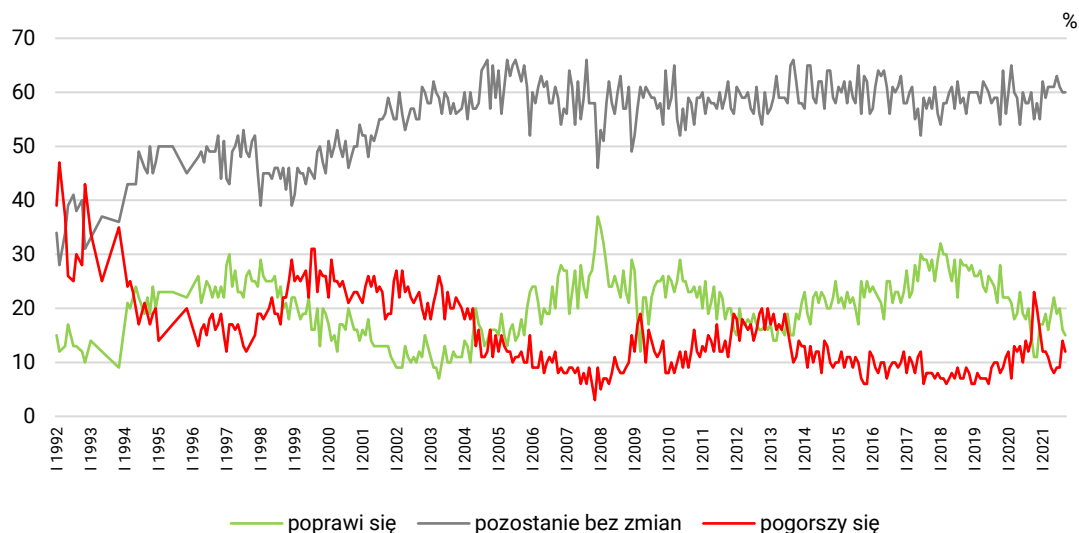
Od drugiej połowy sierpnia nie zmienił się odsetek pracujących zarobkowo, którzy nie spodziewają się w ciągu najbliższego roku żadnych zmian sytuacji w swoich zakładach pracy. Jednocześnie nieznacznie ubyło zarówno optymistów (spadek o 1 punkt procentowy), jak i pesymistów (spadek o 2 punkty procentowe), a przybyło niepotrafiących przewidzieć, jak będzie wyglądał najbliższy rok w ich miejscu pracy (wzrost o 2 punkty procentowe).

TABELA 2

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy: N*	Wskazania respondentów pracujących zarobkowo* według terminów badań													
	2020					2021								
	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	626	619	578	566	549	623	650	636	620	639	685	649	642	669
	w procentach ¹⁶													
– poprawi się	20	15	11	11	17	17	19	16	19	22	19	20	16	15
– pozostanie bez zmian	58	60	55	58	55	62	59	61	61	61	63	61	60	60
– pogorszy się	12	14	23	20	16	12	12	11	9	8	9	9	14	12
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	10	11	12	11	12	9	10	12	11	9	9	10	11	13

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

RYS. 4. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy*:



* Odpowiedzi respondentów pracujących zarobkowo. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Prognozy dotyczące rozwoju sytuacji w zakładach pracy respondentów w ciągu najbliższego roku od momentu badania najbardziej różnicuje ocena stanu aktualnego. Im gorzej badani oceniają obecną sytuację w swoich zakładach pracy, tym częściej wyrażają przekonanie, że w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy sytuacja w nich się pogorszy (od 6% wśród oceniających ją dobrze do 36% w grupie oceniających ją źle). Ponadto znacznie częściej niż pozostali poprawy oczekują ci, którzy obecną sytuację w swoich zakładach pracy uważają za dobrą (20% wobec 8%).

TABELA 3

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku, sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy*:	Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?		
	Czy jest ona:		
	dobra	ani dobra, ani zła	zła
procentowanie w kolumnach			
– poprawi się	20	8	8
– pozostanie bez zmian	67	59	46
– pogorszy się	6	18	36
Trudno powiedzieć/Odmowa odpowiedzi	7	15	9

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin (N=669)

Prognozy sytuacji w zakładach wyraźnie różnicuje też sektor własności, przy czym na tle pozostałych relatywnie wysokim odsetkiem przewidujących pogorszenie sytuacji w miejscu pracy wyróżniają się pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych (27%). Co ciekawe, mniejszym pesymizmem charakteryzują się w tym miesiącu sami właściciele gospodarstw rolnych i pomagający im członkowie rodzin (zob. tabelę aneksową 2). Warto też dodać, iż na tle pozostałych badanych ponadprzeciętnym

pesymizmem wyróżniają się badani prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą – 30% z nich spodziewa się w ciągu najbliższego roku pogorszenia sytuacji w swojej firmie.

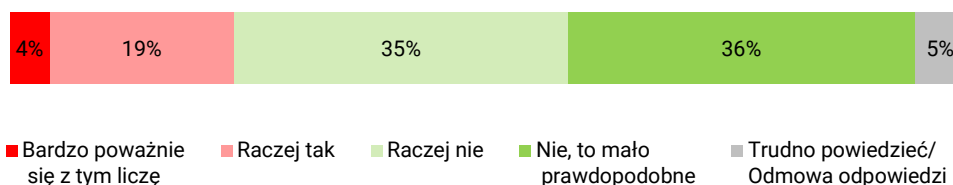
POCZUCIE ZAGROŻENIA BEZROBOCIEM

W pierwszej połowie września możliwość utraty obecnej pracy brało pod uwagę 23% pracujących zarobkowo, przy czym 4% deklaroowało, że bardzo poważnie się z tym liczy. Ponad jedna trzecia (36%) pytanych utratę obecnej pracy uznała za mało prawdopodobną i niemal tyle samo (35%) stwierdziło, że raczej nie bierze tego pod uwagę. Co dwudziesty (5%) nie potrafił jednoznacznie określić się w tej kwestii.

CBOS

RYS. 5. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?

ODPOWIEDZI OSÓB PRACUJĄCYCH ZAROBKOWO ŁĄCZNIE Z ROLNIKAMI I OSOBAMI POMAGAJĄCYMI W PROWADZENIU GOSPODARSTWA ROLNEGO ORAZ PRACUJĄCYMI NA WŁASNY RACHUNEK POZA ROLNICTWEM, W TYM TAKŻE EMERYTÓW I RENCISTÓW PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE GODZIN (N=669)



W pierwszej połowie września w porównaniu z drugą połową sierpnia nieznacznie przybyło pracujących zarobkowo, którzy deklarują większą lub mniejszą pewność utrzymania obecnej pracy (wzrost o 2 punkty procentowe), ale nadal jest ich znacznie mniej niż jeszcze w pierwszej dekadzie lipca br. W porównaniu z poprzednim pomiarem nieznacznie mniej pracujących zarobkowo brało pod uwagę możliwość utraty obecnej pracy (spadek o 1 punkt procentowy) lub nie potrafiło jednoznacznie określić się w tej kwestii (spadek o 1 punkt procentowy).

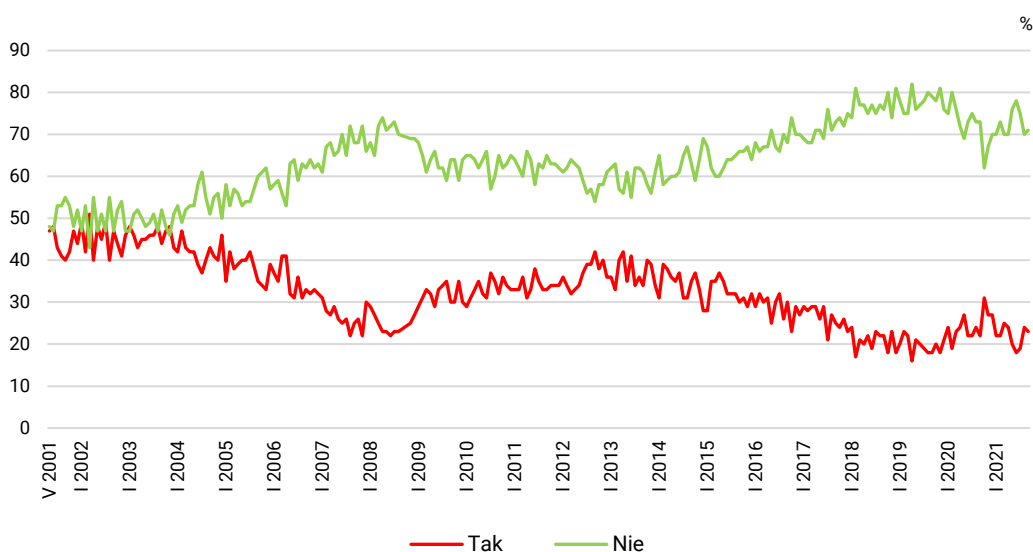
TABELA 4

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób pracujących zarobkowo* według terminów badań													
	2020					2021								
	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	N=626	N=619	N=578	N=566	N=549	N=623	N=650	N=636	N=620	N=639	N=685	N=649	N=642	N=669
	w procentach													
Bardzo poważnie się z tym liczę	5	5	9	6	6	4	5	4	7	3	3	4	5	4
Raczej tak	19	17	22	21	21	18	17	21	17	17	15	15	19	19
Raczej nie	40	35	34	34	38	37	39	33	37	33	36	37	34	35
Nie, to mało prawdopodobne	33	38	28	33	32	33	34	37	33	43	42	38	35	36
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	3	5	7	6	3	8	5	5	6	3	4	6	6	5

* Dotyczy osób pracujących zarobkowo, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

CBOS

RYS. 6. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?*



* Zsumowano odsetki odpowiedzi: „Bardzo poważnie się z tym liczę” i „Raczej tak” (Tak) oraz „Nie, to mało prawdopodobne” i „Raczej nie” (Nie). Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Uwaga: pytanie zadawano respondentom pracującym zarobkowo, łącznie z rolnikami i osobami pomagającymi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego oraz pracującymi na własny rachunek poza rolnictwem

Poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia zależy przede wszystkim od prognoz dotyczących rozwoju sytuacji w zakładzie pracy w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy. Przekonanie, że utrata obecnej pracy jest mało prawdopodobna, wyraża większość badanych oczekujących, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich zakładach pracy zdecydowanie się poprawi. Większe lub mniejsze poczucie

bezpieczeństwa deklaruje też większość pracujących, którzy przewidują, że sytuacja w ich zakładach pracy raczej się poprawi lub pozostanie bez zmian. Z możliwością utraty pracy liczy się natomiast większość prognozujących jej zdecydowane pogorszenie i blisko dwie piąte uważających, że raczej się ona pogorszy.

TABELA 5

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?*	Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku, sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:					
	zdecydowanie się poprawi	raczej się poprawi	pozostanie bez zmian	raczej się pogorszy	zdecydowanie się pogorszy	Trudno powiedzieć
	procentowanie w kolumnach					
Bardzo poważnie się z tym liczę	7	5	3	7	57	4
Raczej tak	21	15	17	31	14	19
Raczej nie	14	35	39	33	14	23
Nie, to mało prawdopodobne	57	43	38	28	0	31
Trudno powiedzieć	0	3	3	1	14	23

* Odpowiedzi osób pracujących zarobkowo (N=669)

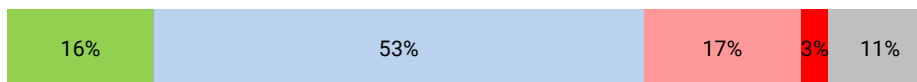
Tak jak w poprzednim miesiącu zwraca uwagę bardzo duży odsetek deklarujących pewność utrzymania obecnej pracy wśród osób zajmujących stanowiska kierownicze lub specjalistyczne wymagające wyższego wykształcenia (aż 47% z nich uważa utratę obecnej pracy za mało prawdopodobną). Ponadto podobnie jak w poprzednich badaniach wysokim odsetkiem deklarujących pewność utrzymania obecnej pracy charakteryzują się rolnicy indywidualni i pomagający im członkowie rodzin (55%) oraz ogólnie grupa pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych (45%). Natomiast wyraźnie częściej niż pozostali możliwość utraty obecnej pracy biorą pod uwagę robotnicy niewykwalfikowani (49%), pracownicy usług (32%), pracujący zarobkowo uczniowie i studenci oraz pracujący w spółkach właścicieli prywatnych i państwa (po 29%) – zob. tabelę aneksową 3.

SYTUACJA NA LOKALNYCH RYNKACH PRACY

W pierwszej połowie września zdecydowana większość ogółu dorosłych Polaków oceniła, że w ich miejscowości lub okolicy można znaleźć pracę (69%), a w mniejszości byli twierdzący, że w ich okolicy możliwości znalezienia zatrudnienia są znacząco ograniczone lub wręcz ich nie ma (20%). Warto jednak podkreślić, iż ponad połowa badanych (53%) twierdzi, iż w ich miejscowości lub w okolicy można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią, a tylko 16% uważa, że bez większych problemów można tam znaleźć odpowiednią pracę. Tak jak poprzednio 11% uchyliło się od jednoznacznej oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy.

CBOS

RYS. 7. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:

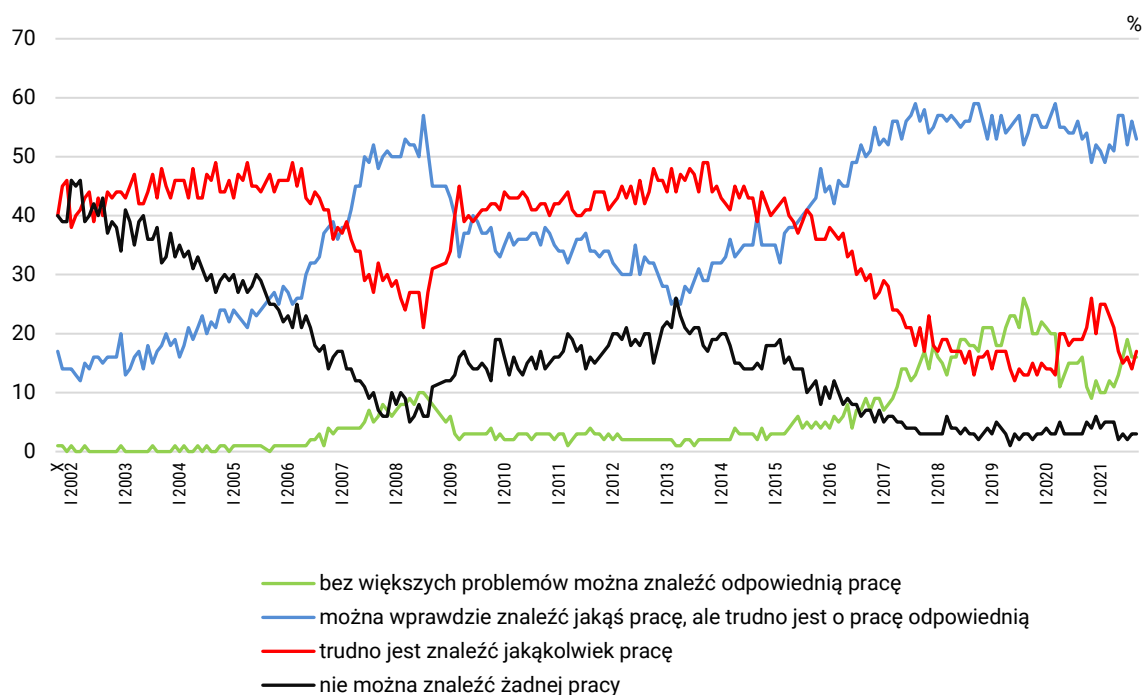


- bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę
- można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią
- trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę
- nie można znaleźć żadnej pracy
- Trudno powiedzieć/Odmowa odpowiedzi

Oceny aktualnej sytuacji na lokalnych rynkach pracy wśród ogółu badanych w porównaniu z drugą połową sierpnia minimalnie się pogorszyły – o 3 punkty procentowe spadł odsetek uważających, że w ich miejscowości lub okolicy można znaleźć pracę i o tyle samo wzrósł odsetek twierdzących, że w ich okolicy możliwości znalezienia zatrudnienia są znacząco ograniczone lub wręcz ich nie ma.

CBOS

RYS. 8. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:



Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

TABELA 6

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020					2021								
	IX	X	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach													
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	15	16	11	9	12	10	10	12	11	13	16	19	16	16
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	56	53	54	49	52	51	49	52	51	57	57	52	56	53
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	19	19	21	26	20	25	25	23	21	17	15	16	14	17
– nie można znaleźć żadnej pracy	3	3	5	4	6	4	5	5	5	2	3	2	3	3
Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	7	9	10	12	10	10	10	9	12	11	9	11	11	11

Opinie o lokalnych rynkach pracy wyraźnie różnicuje wielkość miejscowości, w której mieszkają badani. W pierwszej połowie września najgorzej oceniali je mieszkańcy najmniejszych miast oraz wsi. Badani z miast poniżej 20 tys. najrzadziej ze wszystkich ocenili, że w okolicy ich miejsca zamieszkania bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę (10%), a częściej niż pozostali twierdzili, że możliwości znalezienia pracy są tam bardzo ograniczone lub w ogóle ich nie ma (29%). Mieszkańcy wsi co prawda częściej niż mieszkańcy najmniejszych miast deklarowali, że w ich miejscowości lub okolicy można znaleźć pracę, w tym tę uznawaną za odpowiednią, ale jednocześnie najczęściej ze wszystkich twierdzili, że nie można tam znaleźć żadnej pracy (6%), a łącznie na trudności z jej znalezieniem wskazywało 27% z nich. Najwięcej przekonanych, że w ich mieście lub okolicy bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę, odnotowaliśmy natomiast wśród mieszkańców co najmniej półmilionowych miast (27%). Warto jednak dodać, iż nawet w tej grupie badani najczęściej twierdzili, że w ich miejscu zamieszkania lub okolicy można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią (49%). Żaden z badanych z największych miast nie stwierdził jednak, że nie ma tam w ogóle możliwości znalezienia pracy.

Oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy wiążą się też z płcią, wiekiem i wykształceniem badanych. Niezmiennie mężczyźni postrzegają ją lepiej niż kobiety. W szczególności mężczyźni częściej twierdzą, że w ich miejscowości lub okolicy bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę (19% wobec 13%), natomiast kobiety częściej wskazują na mniejsze lub większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia (22% wobec 18%). Im wyższy poziom wykształcenia badanych, tym rzadziej wyrażane jest przekonanie, że w miejscowości ich zamieszkania lub jej okolicy możliwości znalezienia pracy są bardzo ograniczone lub w ogóle ich nie ma. Wyraźnie lepiej niż osoby słabiej wykształcone sytuację na lokalnych rynkach pracy postrzegają badani z wyższym wykształceniem, wśród których ponad trzy czwarte (76%) uważa, że w okolicy ich miejsca zamieszkania można znaleźć pracę. Biorąc pod uwagę wiek badanych zauważyć natomiast można, iż na tle pozostałych znacznie częściej przekonanie o istniejących lokalnie problemach z dostępnością miejsc pracy wyrażają osoby z grupy wiekowej 55–64 lata (zob. tabelę aneksową 4).

Odnotowane w pierwszej połowie września pogorszenie ocen sytuacji na lokalnych rynkach pracy w porównaniu z ocenami z drugiej połowy sierpnia³ w największym stopniu dotyczy zmiany opinii badanych z grupy wiekowej 25–34 lata, mieszkańców miast poniżej 20 tys. oraz osób ze średnim wykształceniem. Ponadto w większym stopniu dotyczy ono mężczyzn niż kobiet. Biorąc pod uwagę grupy społeczne i zawodowe możemy natomiast zauważyć, iż największe pogorszenie ocen sytuacji na lokalnych rynkach pracy nastąpiło wśród uczniów i studentów, specjalistów średniego szczebla i techników, rolników indywidualnych i pomagających im członków rodzin oraz bezrobotnych. W najmniejszym stopniu dostrzegają je natomiast kierownicy i specjaliści z wyższym wykształceniem, badani prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, emeryci oraz osoby zajmujące się prowadzeniem własnego gospodarstwa domowego. Na tle pozostałych poprawą ocen wyróżniają się natomiast pracownicy usług.



W pierwszej połowie września nastroje badanych pracujących zarobkowo związane z ich miejscem pracy nie zmieniły się znacząco w porównaniu z drugą połową sierpnia. Warto jednak przypomnieć, iż w wyniku odnotowanego w sierpniu spadku są one na poziomie notowanym ostatnio w pierwszym kwartale br. Wśród ogółu badanych minimalnie pogorszyły się oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy, ale nadal są one lepsze niż w okresie od ostatniej dekady października 2020 roku do kwietnia br.

Opracowała

Barbara Badora

³ Por. przypis 2.

TABELA 1

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		57	27	11	5	669
Płeć	Mężczyźni	58	29	9	4	346
	Kobiety	57	25	12	6	322
Wiek	18–24 lata	72	20	6	2	65
	25–34	61	29	4	6	174
	35–44	62	21	12	5	188
	45–54	47	34	17	2	143
	55–64	50	32	13	5	91
	65 lat i więcej	16	26	29	29	7
Miejsce zamieszkania	Wieś	56	27	12	5	265
	Miasto do 19 999	58	24	14	3	78
	20 000 – 99 999	61	24	10	5	125
	100 000 – 499 999	60	27	10	3	120
	500 000 i więcej mieszk.	51	36	7	6	81
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	44	44	10	3	51
	Zasadnicze zawodowe	63	22	10	4	138
	Średnie	58	26	11	5	212
	Wyższe	57	27	11	6	267
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	60	25	11	4	155
	Średni personel, technicy	54	32	9	6	37
	Pracownicy adm.-biurowi	52	27	14	7	70
	Pracownicy usług	73	19	6	1	107
	Robotnicy wykwalifikowani	59	27	10	4	119
	Robotnicy niewykwalifik.	59	31	7	4	43
	Rolnicy	34	42	19	4	48
	Pracujący na własny rach.	44	39	12	5	68
	Emeryci			40	60	2
	Renciści			100		1
	Uczniowie i studenci	85		15		12
	Gospodynie domowe i inni	45			55	5
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	54	23	19	4	166
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	65	22	8	5	103
	sekt. prywat. poza rolnict.	62	28	6	5	341
	prywatnym gosp. rolnym	30	45	20	5	59
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	23	49	25	3	31
	Od 1000 zł do 1499 zł	57	34	7	2	64
	Od 1500 zł do 1999 zł	62	27	10		90
	Od 2000 zł do 2999 zł	58	28	10	4	105
	3000 zł i więcej	65	22	9	4	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	23	40	34	4	16
	Średnie	42	40	12	5	258
	Dobre	69	18	9	5	394
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	53	36	11		20
	Raz w tygodniu	60	23	13	4	199
	1–2 razy w miesiącu	59	28	7	6	102
	Kilka razy w roku	60	28	9	2	184
	W ogóle nie uczestniczy	50	32	13	5	134
Poglądy polityczne	Lewica	56	30	12	2	148
	Centrum	52	29	13	6	205
	Prawica	64	22	11	3	197
	Trudno powiedzieć	59	28	4	9	97

TABELA 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:				Liczba osób
		poprawi się	pozostanie bez zmian	pogorszy się	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		15	60	12	13	669
Płeć	Mężczyźni	15	58	14	13	346
	Kobiety	14	62	11	13	322
Wiek	18–24 lata	22	66	1	10	65
	25–34	21	61	8	10	174
	35–44	9	63	13	15	188
	45–54	9	57	21	12	143
	55–64	17	56	13	15	91
	65 lat i więcej	16	13	16	55	7
Miejsce zamieszkania	Wieś	14	56	15	16	265
	Miasto do 19 999	12	65	16	7	78
	20 000 – 99 999	10	64	11	14	125
	100 000 – 499 999	17	64	7	12	120
	500 000 i więcej mieszk.	23	56	10	11	81
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	16	59	13	12	51
	Zasadnicze zawodowe	16	57	14	13	138
	Średnie	14	59	10	17	212
	Wyższe	14	62	13	10	267
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	15	68	10	6	155
	Średni personel, technicy	7	61	15	17	37
	Pracownicy adm.-biurowi	21	58	5	15	70
	Pracownicy usług	18	66	6	10	107
	Robotnicy wykwalifikowani	14	63	12	11	119
	Robotnicy niewykwalifik.	16	49	18	18	43
	Rolnicy	11	51	17	20	48
	Pracujący na własny rach.	9	43	30	18	68
	Emeryci				100	2
	Renciści	100				1
	Uczniowie i studenci		73		27	12
	Gospodynie domowe i inni	24	20		55	5
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	15	62	12	10	166
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	17	61	7	15	103
	sekt. prywat. poza rolnict.	15	61	11	13	341
	prywatnym gosp. rolnym	7	47	27	18	59
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	6	46	34	14	31
	Od 1000 zł do 1499 zł	13	64	9	14	64
	Od 1500 zł do 1999 zł	10	72	15	2	90
	Od 2000 zł do 2999 zł	18	62	11	9	105
	3000 zł i więcej	24	58	12	6	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	15	38	4	16
	Średnie	9	57	16	18	258
	Dobre	17	64	9	11	394
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	16	42	24	17	20
	Raz w tygodniu	9	66	16	9	199
	1–2 razy w miesiącu	17	61	9	13	102
	Kilka razy w roku	18	62	8	12	184
	W ogóle nie uczestniczy	16	54	13	17	134
Poglądy polityczne	Lewica	15	60	13	12	148
	Centrum	18	56	12	14	205
	Prawica	13	66	13	8	197
	Trudno powiedzieć	13	58	11	18	97

TABELA 3

		Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?					Liczba osób
		Bardzo poważnie się z tym liczę	Raczej tak	Raczej nie	Nie, to mało prawdopodobne	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		4	19	35	36	5	669
Płeć	Mężczyźni	3	20	31	41	5	346
	Kobiety	5	19	39	31	6	322
Wiek	18–24 lata	5	41	33	19	2	65
	25–34	3	17	32	44	4	174
	35–44	6	19	38	33	5	188
	45–54	2	19	32	40	7	143
	55–64	4	12	41	35	8	91
	65 lat i więcej	7	8	23	45	16	7
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	18	35	39	5	265
	Miasto do 19 999	10	19	26	41	3	78
	20 000 – 99 999	5	29	28	33	5	125
	100 000 – 499 999	5	18	40	32	4	120
	500 000 i więcej mieszk.	2	13	45	32	9	81
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	2	42	28	25	2	51
	Zasadnicze zawodowe	5	19	38	32	5	138
	Średnie	4	18	37	36	5	212
	Wyższe	4	16	33	41	7	267
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	5	15	30	47	3	155
	Średni personel, technicy	3	13	48	36		37
	Pracownicy adm.-biurowi	4	11	56	23	6	70
	Pracownicy usług	5	27	33	31	4	107
	Robotnicy wykwalifikowani	4	21	35	36	3	119
	Robotnicy niewykwalifik.	7	42	20	20	10	43
	Rolnicy		9	33	55	2	48
	Pracujący na własny rach.	3	20	34	33	11	68
	Emeryci					100	2
	Renciści					100	1
	Uczniowie i studenci		29	35	36		12
	Gospodynie domowe i inni				24	76	5
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	13	40	39	3	166
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	7	22	41	24	7	103
	sekt. pryw. poza rolnict.	4	22	31	37	6	341
	prywatnym gosp. rolnym		17	34	45	3	59
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	6	32	44	9	10	31
	Od 1000 zł do 1499 zł	7	24	37	28	4	64
	Od 1500 zł do 1999 zł	9	14	43	32	2	90
	Od 2000 zł do 2999 zł	4	23	27	43	3	105
	3000 zł i więcej	3	8	40	44	5	134
Ocena własnych war. mater.	Złe	14	39	26	17	4	16
	Średnie	5	23	34	30	8	258
	Dobre	3	16	36	41	3	394
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	8	22	26	44		20
	Raz w tygodniu	3	16	42	35	4	199
	1–2 razy w miesiącu	5	21	39	30	5	102
	Kilka razy w roku	3	19	32	41	6	184
	W ogóle nie uczestniczy	6	25	28	36	4	134
Poglądy polityczne	Lewica	5	21	33	37	4	148
	Centrum	4	25	31	35	6	205
	Prawica	4	14	37	43	2	197
	Trudno powiedzieć	5	19	39	26	11	97

TABELA 4

		Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:					Liczba osób
		bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	nie można znaleźć żadnej pracy	Trudno powiedzieć/ Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		16	53	17	3	11	1218
Płeć	Mężczyźni	19	52	15	3	11	574
	Kobiety	13	54	19	3	11	644
Wiek	18–24 lata	10	66	15	3	6	121
	25–34	16	55	19	4	6	206
	35–44	15	63	11	1	10	237
	45–54	19	54	16	4	7	185
	55–64	17	46	24	3	10	200
	65 lat i więcej	16	42	17	3	22	269
Miejsce zamieszkania	Wieś	16	50	21	6	7	495
	Miasto do 19 999	10	51	26	3	10	155
	20 000 – 99 999	14	57	15	1	12	252
	100 000 – 499 999	17	59	9	0	15	192
	500 000 i więcej mieszk.	27	49	5		19	123
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	15	47	20	5	14	202
	Zasadnicze zawodowe	19	48	20	4	9	271
	Średnie	13	55	19	3	10	392
	Wyższe	17	59	11	1	12	354
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	21	63	9	2	5	160
	Średni personel, technicy	11	53	26	3	8	38
	Pracownicy adm.-biurowi	12	70	15		3	72
	Pracownicy usług	15	69	13	1	2	107
	Robotnicy wykwalifikowani	22	52	19	1	6	119
	Robotnicy niewykwalifik.	14	55	25	6		43
	Rolnicy	5	53	16	16	10	57
	Pracujący na własny rach.	17	56	10	3	15	71
	Bezrobotni	11	41	34	6	8	21
	Emeryci	17	42	18	3	19	328
	Renciści	15	36	24		25	56
	Uczniowie i studenci	6	57	21	5	10	59
	Gospodynie domowe i inni	15	50	19	2	15	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	15	63	17	1	4	166
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	54	17	3	7	103
	sekt. pryw. poza rolnict.	18	61	12	1	7	341
	prywatnym gosp. rolnym	5	53	18	19	6	59
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	8	52	27	3	10	99
	Od 1000 zł do 1499 zł	16	47	19	5	14	159
	Od 1500 zł do 1999 zł	22	50	19	1	9	195
	Od 2000 zł do 2999 zł	17	53	17	1	12	192
	3000 zł i więcej	24	60	6	1	9	172
Ocena własnych war. mater.	Złe	8	39	27	7	20	73
	Średnie	10	55	20	3	11	469
	Dobre	20	53	14	3	10	676
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	27	35	25	5	8	49
	Raz w tygodniu	16	55	16	3	11	439
	1–2 razy w miesiącu	16	51	21	3	8	170
	Kilka razy w roku	15	54	18	3	10	283
	W ogóle nie uczestniczy	15	54	15	2	14	233
Poglądy polityczne	Lewica	14	53	19	1	12	247
	Centrum	16	56	17	3	8	342
	Prawica	21	49	15	4	11	420
	Trudno powiedzieć	8	53	19	4	16	177